

BANCASSURANCE У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ КОНСОЛІДАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ

Ю. М. Клапків

«Фінанси», V курс, магістратура

Тернопільський національний економічний університет

Український банківський та страховий бізнес перебуває на етапі свого формування, капіталізації, консолідації у надзвичайно складних умовах, зумовлених інтеграцією, лібералізацією та

глобалізацією ринку фінансових послуг. У таких умовах процес подальшого розвитку фінансових послуг піде, вочевидь, по шляху вдосконалення. На сучасному етапі інтеграції економіки України до глобального ринку фінансові інституції істотно змінюють форми і сфери своєї діяльності, вводять структурні нововведення, прагнуть відкрити для себе нові ринки. Власне розвиток транснаціональної конкуренції, зумовленої глобалізацією світової економіки, об'єктивно змушує їх до активного застосування сучасних ринкових методів діяльності. В умовах, що склалися, надзвичайно багатогранний та ефективний потенціал bancassurance.

У вітчизняній та зарубіжній літературі дана тематика останнім часом починає активно висвітлюватися, що свідчить про наявність інтересу науковців та практиків до неї. О. Залетов, В. Тринчук, Н. Внукова, К. Воблий, Р. Гриценко, Т. Дишкант, О. Зубець, М. Клапків, Т. Ротова, Н. Ткаченко, М. Сліперський, М. Урбаняк та інші науковці з різних галузей інтенсивно вивчають можливості банкострахування. Проте відсутність чіткої систематизації можливих цілей та пріоритетів даної концепції не дає можливості для ґрунтовного і всебічного вивчення зазначеної проблеми.

Наукова новизна дослідження полягає у спробі науково обґрунтувати сутність фінансової консолідації та систематизувати цілі, котрі формують фінансові інституції при активізації діяльності банкострахування.

Із зростанням кількості банків, страхових компаній та конкуренції поміж фінансовими інституціями різних країн уже на глобальних світових ринках банківські установи в Україні розпочинають консолідаційну діяльність банкострахування (bancassurance). Головною ціллю її, на нашу думку, є отримання додаткових доходів, котрі збільшують прибутковість та конкурентоспроможність, котра є основною метою фінансової консолідації цього типу. Дана ціль є наслідком негативних демографічних та позитивних економічних змін у суспільстві. В ефекті зростає попит на страхові послуги, особливо на послуги накопичувального пенсійного страхування, а це збільшує динаміку надходжень страхових платежів, у розподілі котрих банки мають можливість брати участь.

Бажання банків до співпраці, звичайно, любіє також інші інтереси, а саме — конструкцію ширшої пропозиції, метою котрої є турбота про утримання та збільшення рівня лояльності клієнта.

Цілі маркетингового характеру можуть виникати як прагнення консолідації фінансових інституцій задля забезпечення максима-

льної пропозиції, з урахуванням завдання можливостей утримання та збільшення рівня лояльності власних клієнтів.

Більша пропозиція послуг, доступних у банку чи страховій компанії, зменшує операційні витрати — вартість послуг, що, у свою чергу, здійснює позитивний вплив на лояльність клієнтів.

Банки, котрі провадять діяльність bancassurance, свої цілі реалізують на двох рівнях: на рівні спільних дій (продаж страхових полісів у відділеннях банку), та рівні спільних послуг. Користь від такої співпраці для банку, крім можливості досягнення основної мети — отримання додаткових доходів, така: збільшення атракційності та конкурентної позиції послуг банку; ідентифікація відділень банку з турботою про комфорт клієнта; перенесення частини ризиків банку на страхову компанію.

Значення прерогатив, які встановлюють банки, котрі провадять фінансову консолідацію зі страховими компаніями, змінюються у міру розвитку цієї діяльності в часі. На початковій фазі розвитку діяльності bancassurance у банку найбільша частка у генерованих нових доходах — провізія з дистрибуції страхових полісів на обох рівнях. Така діяльність є зрозумілою для працівників банків та швидко забезпечує досягнення основної цілі.

Зростання популярності страхування життя у зв'язку з реформою пенсійного забезпечення та зростанням доходів громадян приведе до переходу банків до наступної фази розвитку діяльності bancassurance.

На підставі такого поділу на фази розвитку та взаємної інтегрованості капіталу доходимо висновку про можливість побудови в рамках фінансової консолідації банково-страхової галузі зв'язків у двох аспектах: bancassurance, що базується на єдності капіталів (у котрому банк набуває частину акцій страхової компанії); bancassurance, що не базується на єдності капіталу.

Отже, стратегічну ціль використання концепції банкострахування можна розглядати на двох рівнях. Головний рівень — отримання додаткових доходів, котрі збільшують прибутковість та конкурентоспроможність пропонованих послуг. Метою другого рівня (додаткові цілі) можна вважати зміцнення конкурентних позицій банку, страхової компанії на фінансовому ринку завдяки зростанню ефективності діяльності, капіталізації, прибутковості, збільшенню вартості компаній через виконання завдань першого рівня, цілі маркетингового характеру, розширення пропозиції послуг, турботи про лояльність клієнта та формування більш плідної та ефективної взаємодії.